HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

האומרת טמאה אני לך ושבאו לה עדים שהיא טמאה והאומרת איני שותה ◦ ושבעלה אינו רוצה להשקותה ושבעלה בא עליה בדרך א וכל הנשואות לכהנים מנחותיהן נשרפות בת ישראל שנשאת לכהן מנחתה נשרפת ב וכהנת שנשאת לישראל מנחתה נאכלת מה בין כהן לכהנת (א) מנחת כהנת נאכלת ג ומנחת כהן אינה נאכלת ד כהנת מתחללת ה וכהן אין מתחלל ו כהנת מטמאה למתים ז ואין כהן מטמא למתים ח כהן אוכל בקדשי קדשים ט ואין כהנת אוכלת בקדשי קדשים מה בין איש לאשה י האיש פורע ופורם כ ואין האשה פורעת ופורמת (ב) ל האיש מדיר את בנו בנזיר מ ואין האשה מדרת בנה בנזיר (ג) נ האיש מגלח על נזירות אביו ס ואין האשה מגלחת על נזירות אביה ע האיש מקדש את בתו פ ואין האשה מקדשת את בתה צ האיש מוכר את בתו ואין האשה מוכרת את בתה (ד) ק האיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה ר האיש נתלה ואין האשה נתלית ש האיש נמכר בגניבתו ואין האשה נמכרת בגניבתה: **גמ'** ת"ר (ה) כל הנשואות לכהונה מנחותיהן נשרפות כיצד כהנת לויה וישראלית שנשאת לכהן ת אין מנחתה נאכלת מפני שיש לו חלק בה ואינה עולה כליל מפני שיש לה חלק בה אלא הקומץ קרב בעצמו והשירים קריבין בעצמן איקרי כאן (ו) א כל שהוא ממנו לאישים הרי הוא בבל תקטירו אמר יהודה בריה דר"ש בן פזי דמסיק להו לשום עצים כר"א (ז) דתניא ר"א אומר ב לריח ניחוח אי אתה מעלה אבל אתה מעליהו לשום עצים הניחא לר"א דאית ליה האי סברא אלא לרבנן דלית להו האי סברא מא"ל ג דעבדי להו כר"א בר"ש (ח) דתניא רבי אלעזר בר"ש אומר ד הקומץ קרב בעצמו והשירים מתפזרים על בית הדשן

ואפי'

וכל הנשואות [לכהנים] מנחותיהן נשרפות. ואפילו קרב הקומץ כהלכתו ולא נטמאו נשרפין שירים בבית הדשן כדמפרש בגמרא: **כהנת.** בת כהן: **מנחתה נאכלת.** דכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל כתיב (ויקרא ו) אבל (א) כהנת הנשואה לישראל נאכלת וכן כהנת אלמנה וגרושה שהביאה מנחתה נאכלת: **כהנת מתחללת.** מן התרומה ומן הכהונה אם נבעלה לפסול: **וכהן אין מתחלל.** אם נשא גרושה זונה וחללה. וטעם דכולה מתני' מפרש בגמ' ט): **בקדשי קדשים.** חטאת ואשם ומנחה בכולם כתיב י) כל זכר בכהנים י) [יאכלנו]: **מה בין איש לאשה.** בישראל נמי קמיירי: **איש פורע ופורם.** כשהוא מנוגע פורע ראשו ופורם בגדיו: **האיש מדיר את בנו.** קטן בנזיר וחלה הנזירות עליו אפילו לכשיגדל: **מגלח על נזירות אביו.** אם נדר אביו בנזירות והפריש קרבנותיו ומת והיה בנו נזיר הבן מגלח ביום מלאת ומביא קרבנות שהפריש אביו: **מקדש את בתו.** מקבל קידושי בתו קטנה שלא מדעתה: **מוכר את בתו.** לאמה כשהיא קטנה: **גמ' מנחותיהן נשרפות.** אחת מנחת סוטה ואחת מנחת נדבה: **מפני שיש לו חלק בה.** שהוא מקריבה משלו וכתיב ל) כל מנחת כהן וגו': **ואינה עולה כליל** (ב) **שיש לה חלק בה.** שלכפרתה היא באה ואין מנחת זר ובת כהן קריבין כליל בלא קמיצה: **השירים קריבין לעצמן.** לאחר שקרב הקומץ: **קרי כאן כל שממנו כו'.** כי כל שאור וכל דבש לא מ) תקריבו לה' (ויקרא ב) הוה ליה למכתב למה ליה למכתב ממנו אלא למדרשיה נמי באנפי נפשיה לא תקטירו כל שממנו עולה כבר אשה לה' ויש בכלל לאו זה בשר כל קרבנות חוץ מעולה ויש בכלל זה שירי מנחות והכא נמי דלמא בתר חלק שלה אית לן למיזל והויא הקטרת קומץ כהלכתו ואלו שירים גמורין הם וישנן בבל תקטירו: **דמסיק להו לשם עצים.** דנימא הכי אם ראויים הן להקטיר ולא היתה ראויה ליקמץ כדין מנחת כהן הרי זו הקטרה לשמה וקמיצה לא מעלה ולא מורדת ואם ראויה היתה ליקמץ ואלו שיריה הרי הן כשאר עצי המערכה: **כר"א.** פלוגתייהו בזבחים נ) אברי חטאת שנתערבו באברי עולה ר"א אומר יתנם למעלה ורואה אני את בשר חטאת על המזבח כאילו הן עצים וחכ"א תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה שאסור להקטיר אברי חטאת משום לאו דכל שממנו לאישים ור"א סבר בתריה דההוא קרא כתיב קרבן ראשית תקריבו אותם לה' שאור ודבש בכורים אתה מביא מן התמרים ומנחת שתי הלחם שהוא ראשית מן השאור ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח [שם] קאי נמי אממנו אשה לה' דאוקמיה בבל תקטירו ואשמעינן דלא אסר הקטרתו אלא כשמתכוין לריח ניחוח: **כר"א בר"ש.** במנחות בפ' אלו מנחות (דף עג:) גבי מנחת חוטא כהן שמביא על שמיעת קול או על ביטוי שפתים או על טומאת מקדש וקדשיו בדלי דלות ופליגי רבנן עליה דרבי שמעון ואמרי והיתה לכהן כמנחה [ויקרא ה] מנחת חובתו של כהן כליל כמנחת נדבתו ואינה נקמצת (ג) ס) [ור"ש דריש ליה לקרא התם הכי וכי נאמר והיתה לכהן כמנחתו לא נאמר אלא] כמנחת חוטא של ישראל מה של ישראל נקמצת אף מנחת חוטא של כהן נקמצת אי מה מנחת ישראל שיריה נאכלין אף זו שיריה נאכלין ת"ל והיתה לכהן כמנחה לענין עבודת כהן שטעונה קמיצה ולא לאישים כמנחה הא כיצד הקומץ קרב לעצמו והשיריים קריבין לעצמם ולית ליה כל שממנו לאישים כלל ר"א בר"ש פליג עליה ואמר קומץ קרב לעצמו ושירים מתפזרין לאיבוד:

ה"ג

האומרת טמאה אני. ירושלמי האומרת טמאה אני לא כחטאת שמתה בעליה היא וחטאת שמתה בעליה ילכו המעות לים המלח דמיא לאשם תלוי אם לאשם תלוי אפי' משקדשה בכלי א"ר מתני' דמיא לאשם תלוי שנשחט דתנינן תמן אם משנשחט נודע לו הדם ישפך והבשר יצא לבית השריפה: **כל הנשואות לכהנים מנחותיהן נשרפות.** פרש"י אחד מנחת סוטה ואחד מנחת נדבה ותימה מנחת נדבה מה חלק יש לו בה והא אפילו רבי יהודה דאומר בפ' אין בין המודר (נדרים דף לה:) אדם מביא על אשתו כל קרבנות שהיא חייבת דווקא שהיא חייבת כדמפרש בספרי כגון אם [הקיפה] נזירות בראשה וחיללה את השבת דומיא דמנחת סוטה שהיא חובה דיליף לה מוהביא את קרבנה עליה כל קרבן שעליה אבל מנחת נדבה מודה רבי יהודה שאינו מביא וי"ל משום הכי יש לו חלק משום דקי"ל מה שקנתה אשה קנה בעלה כדתנן בפ"ד דנזיר (דף כד.) אם שלה היתה בהמה החטאת תמות וקא דייק בגמ' מנא לה מה שקנתה אשה קנה בעלה הלכך יש לו חלק בה אפילו לרבנן דפליגי אדר' יהודה ואמרי דווקא קרבן שמכשירה לו מביא עליה דמה שקנת' קנה בעלה מיהו בירושלמי דפרק היה מביא משמע דבמנחת סוטה איירי והכי איתא התם מנחתה מלמד שהיא קדשה לשמה כשם שהיא קדשה לשמה כך היא קדשה לשמו ותני רבי חייא ופליג ליקרב כליל אינה יכולה מפני שותפתה של אשה לאכול אינה יכולה מפני שותפתו של איש [אלא] הקומץ ע) לעצמו והשירים קריבין לעצמן ואת אומר מנחתה אלא מה דאישתעי קרא אישתעי מתני' ותו התם והביא את קרבנה עליה בעלה מהו שיפריש עליה חוץ מדעתה מכיון שיש לו שותפות במנחה מפריש עליה חוץ מדעתה וא"ת מאחר שיש לו חלק בה א"כ הויא לה מנחת שותפות ואומר בפ"ק דזבחים (דף ה:) הניח מנחה לשני בניו ומת קריבה ואין בה משום שותפות הא יש בה משום שותפות אינה קריבה משום דכתיב בה נפש והכי קתני בסיפרי בהדיא וי"ל כיון דעיקר כפרה משום דידה נפש קרינן בה דהא הניח מנחתו לשני בניו דמסיק התם (דף ו.) דקניא להו אלמא משום דמכפרי קרינא ביה נפש: **הקומץ** קרב בעצמו. וא"ת אמאי לא שדינן לכולה מנחה בתר דידה ויהו שיריה נאכלין כדאמר בפ' אין בין המודר (נדרים דף לו:) ואיתא בפ"ק דזבחים (דף ו.) ובפ"ק דתמורה (דף ג:) מתכפר עושה תמורה והכא היא מתכפרת במנחה זו וי"ל התם מיקני למתכפר כולי זבח ואין לו למקדיש חלק בו אבל הכא יש לו לבעל חלק במנחה: **דמסיק** להו לשום עצים. רש"י פי' דנימא הכי אם ראוין הן להקטיר ולא היתה ראויה לקמוץ וכו' ותימה מאי תנאי שייך הא ודאי כאילו מעורבין שיריים והוי כאברי עולה ואברי חטאת שנתערבו דפליגי בה ר"א ורבנן (זבחים עז.) דלא שייך בה תנאי דליכא שום ספק אלא ודאי מקנתן ראויה להקטיר פ) ומקנתן לאכול ולהקטיר ואותן מה שבתוכן אין ראוי להקטיר לשם עצים בכל מקום שהוא ולא שייך שום תנאי וכמדומה דרש"י נקט לי' אגב שטפיה דההיא דפרק נושאין על האנוסה (יבמות ק.) דתנן כהנת שנתערב ולדה בולד שפחתה נותנין עליהם חומרי ישראל וחומרי כהנים ומפרש בגמרא דמנחתם נקמצת כמנחת ישראל ואינה נאכלת כמנחת כהנים וכולה סוגיא כי הכא והתם ודאי שייך תנאי כשהאחד מקריב מנחה אינו יודע אם כהן הוא או ישראל וצריך להתנות כמו שפירש רש"י כאן והא דתנן בהקומץ רבה (מנחות דף כג.) נתערב קומצה בשיריה או בשירים של חבירתה לא יקטיר אית לן למימר דסתמא כרבנן דפליגי אדרבי אליעזר: **הקומץ** קרב לעצמו והשיריים לעצמן. בירושל' בעי אליביה דר"ש אלין שיריים משום מה הם באים משום קומץ או משום שיריים אי תימר משום קומץ אינו נותנו בלילה ואינו נותנו לאחר מיתה ואינו מחשב להן ואי תימר משום שיריים נותנו בלילה ונותנו לאחר מיתה מהו שיחשב להן ופשיט לה מדר"א בר"ש דאמר דמתפזרין על גבי הדשן שלמטה כדמפרש בפ' ואלו הן מנחות הדא אמרו נותנו בלילה ונותנו לאחר מיתה ומחשב להן א"ר יוסי בר בון אינו מחשב להו שלא הוכשרו לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח:

כהן

מסורת הש"ס

א) [חולין קלא:], ב) [נזיר כח:], ג) [שם ל.], ד) סנהדרין מד:, ה) [תוספתא פ"ב], ו) יומא מז: יבמות ק. זבחים עז: מנחות נח., קו: יומא מז: ז) מנחות עד. יבמות ק. [תוספתא פ"ב דמנחות ע"ש], ח) [ע"ב], ט) [ויקרא ו], י) [רש"ל], כ) [ויקרא ו], ל) [צ"ל תקטירו], מ) [דף עז.], נ) רש"ל, ע) צ"ל קרב לעצמו, פ) ומקנתן לאכול ואזון כו' להקטיר אלא דמסיק לשם עלים כו'. מהרש"ל ועי' רש"ל.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מנחתה וכו' אבל דכהונה: (ב) ד"ה ואינה עולה כליל מפני שיש: (ג) ד"ה כר"א וכו' ואינה נקמצת ואמר ר"ש כמנחה של ישראל וכו' אף מנחת חובה של כהן וכו' ולאישים כלל כר"א בר"ש פליג עליה ואמר:

גליון הש"ס

מתני' ושבעלה אינו רוצה להשקותה. ע' יבמות דף לה ע"א תד"ה אילימא:

מוסף רש"י

האומרת טמאה אני לך. שסוטה לבית דין על קלקולה, שהיא מאמינים עליה כדתנן מתני' (לעיל ו:). מנחת כהנת נאכלת. כמנחת ישראל, מנחת כהן אינה נאכלת. דכליל דכתיב (ויקרא ו) כליל תהיה (חולין קלא.). כל שממנו לאישים הרי הוא בבל תקטירו. דכתיב (ויקרא ב) כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה', והאי ממנו יתירא הוא ודרשינן ביה נמי לא תקטירו כל שממנו אשה לה', יש בכלל זה בשר ושירי מנחות ולחם הפנים שקרב מהן כבר לאישים האימורים, וכן הקומץ והבזיכין קודם שהן בכלל תקטירו (זבחים עו:) מאחר שנתנו לאש כל מעשמו הרי השירים בכלל לא תקטירו, דכתיב לא תקטירו ממנו אשה לה', לא תקטירו דבר שיצא ממנו לאש (יומא מז: ובעו"י יבמות ק.). דמסיק להו לשום עצים כר"א. דפליג במס' זבחים (עז.) באברי חטאת שהן שירים מאחר שנתערבו באברי עולה שכולן כליל, ר"א אומר יתן הכל למעלה ורואה אני בשר חטאת למעלה כאילו הן עצים, ויליף מעצמה וא"ל המזבח לא יעלו לריח ניחוח דהאי קרא לא תקטירו ממנו כתיב (יומא מז.) ורואה את בשר החטאת שהן שירים ובבל תקטירו כאילו הן עצים, דכיון דלא מכוין לאקטורי לאו הקטרה היא, וכן שאמר מפני תקנת עולה (יבמות ק.). רבי אלעזר בר"ש אומר. גבי כהן המביא מנחה בדלי דלות, שמנחה חוטאת וכתיב בה במנחת חוטא והיתה לכהן כמנחה, כלומר אם חוטא הוא כמנחה, ור"ש היא כמנחת ישראל, מה מנחת ישראל נקמצת אף מנחת חוטא של כהנים נקמצת, אי מה מנחת ישראל שיריה נאכלין, אף זה שיריה נאכלין, ת"ל וכל מנחת כהן כליל תהיה, הא כיצד הקומץ קרב בעצמו והשירים קרבות לעצמן, דברי ר"ש, ר"א בר"ש אומר הקומץ קרב לעצמו והשירים מתפזרין אבית הדשן למטה מקום שנותנים שם תרומת הדשן והעולה, והיינו אצל המזבח (יבמות ק.).

עין משפט נר מצוה

לג א מיי' פי"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה יב:
לד ב מיי' שם הלכה יג:
לה ג מיי' שם הלכ' טו:
לו ד ה מיי' פ"ג מהל' איסורי ביאה הלכה ב סמג לאוין קכב טוש"ע אה"ע סימן ז סעיף יב:
לז ה מיי' שם טוש"ע שם סעיף יג:
לח ו מיי' פ"ג מהלכות אבל הלכ' ו ופ"ב הלכה יד סמג לאוין לה טוש"ע י"ד סימן שעג סעיף ג:
לט ז מיי' שם סמג שם טוש"ע י"ד סימן שסט סעיף א:
מ ח ט מיי' פ"י מהל' מעשה הקרבנות הלכ' ג סמג עשין קפד קפה:
מא י מיי' פ"י מהל' טומאת צרעת הלכ' ו סמג עשין רלה:
מב כ מיי' שם הלכ' ח:
מג ל מ מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה טו:
מד נ ס מיי' שם פ"ח הלכה טו:
מה ע מיי' פ"ג מהל' אישות הל' יא סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן לז סעיף א:
מו פ מיי' פ"א מהל' גירושין הלכה ז סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קנה סעיף א:
מז צ מיי' פ"ד מהל' עבדים הלכה א ג:
מח ק מיי' פט"ו מהל' סנהדרין ה"ג סמג עשין קג:
מט ר מיי' שם הלכה ו:
נ ש מיי' פ"ג מהלכות גניבה הלכה יב [ופ"א מהל' עבדים הל' ב] סמג עשין פא:
נא ת מיי' פי"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכ' יב ופ"ד מהל' סוטה הלכה טו:
נב א מיי' פי"ט מהל' איסורי מזבח הלכ' ב סמג לאוין שיט:
נג ב מיי' שם הלכה ג סמג שם:
נד ג ד מיי' פי"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכ' יב ופ"ד מהל' סוטה הלכה טו:

תוספות שאנץ

צניעותא ל"ה: כהנת מתחללת מן התרומה ומן הכהונה אם נבעלה לפסול לה ולאו דוקא נקט כהנת דה"ה דאלמנת בת ישראל שנשאת לכהן גדול אלא רבותא נקט דאפילו כהנת מתחללת מכהונה: מגלח על נזירות אביו אם נדר בנזירות והפריש קרבנותיו ומת והיה בנו נזיר הבן מגלח ביום מלאת ימי נדרו ומביא קרבנות שהפריש אביו: איקרי כאן כל שממנו לאישים הרי הוא בבל תקטירו לה' פי' דהוה ליה למכתב כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו לה' ולמה כתב ממנו אלא למדרש' באפי נפשיה לא תקטירו כל שממנו עולה כבר אשה לה' ויש בכלל לאו זה בשר כל הקרבנות חוץ מעולה ויש בכלל זה שירי מנחות והכא נמי אמרי' דלמא בתר חלק שלה אית לן למיזל והויא ליה הקטרה דקומץ כהלכתה ואלו שירים גמורין הן והרי הן בבל תקטירו: דמסיק להו לשם עצים וכר' אליעזר ופלוגתייהו בזבחים אברי חטאת שנתערבו באברים של עולה רבי אליעזר אומר יתנם למעלה ורואין בשר החטאת כאילו הן עצים וחכמים אומרים תעובר צורתו ויצאו לבית השריפה שאסור להקטיר אברי חטאת משום לאו דכל שממנו לאישים ור' אליעזר סבר בתריה דההוא קרא כתיב קרבן ראשית תקריבו אותם לה' ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח וקאי נמי אממנו לה' דאוקמה בבל תקטירו ואשמעינן דלא אסרה הקטרה אלא כשמכוין להם לריח ניחוח ל"ה: דתניא ר' אליעזר אומר הקומץ קרב בעצמו והשירים מתפזרין גבי מנחת כהן חוטא שהביא מנחה על שמיעת קול או על ביטוי שפתים או על טומאת מקדש וקדשיו בדלי דלות ופליגי רבנן עליה ואמרי מנחת חובתו של כהן כליל כמנחת נדבתו ואינה נקמצת ור' שמעון דריש לקרא התם וכי נאמר והיתה לכהן כמנחתו והלא לא נאמר אלא כמנחה והאי קרא במנחת חוטא כתיב ודריש לה הכי ואם כהן הוא תהיה לו כמנחת חוטא של ישראל מה מנחת חוטא של ישראל נקמצת אף מנחת כהן חוטא נקמצת אי מה מנחת חוטא ישראל שיריה נאכלין אף זו שיריה נאכלין ת"ל והיתה לכהן כמנחה לענין עבודת כהן שטעונה קמיצה ולא לאישים כמנחה הא כיצד הקומץ קרב בעצמו והשירים קרבין לעצמן. ור' אליעזר סבר ליה כאבוה דבעי קמיצה ומיהו שירים קרבין לעצמן לית ליה דכל שממנו לאישים כו' אלא קומץ קרב לעצמו והשירים מתפזרין לאיבוד ל"ה: